

Заняткі сямнаццатыя

Занятие семнадцатое

Спраўны да работы

Гэта пра майго швагру Толіка Грудзінку. Ён і пячкур, ён і сталяр. Усё ўмее, за што б ні ўзяўся. Зробіць ня толькі мэблю, вокны, дзверы, але й ключы да дзвярэй. Па электрыцы знаецца, адрамантуе, што хочаш: прас, пыласос, парасон, чаравікі. Можа быць за краўца й за шаўца. Штукар на ўсякія штукі. Майструе, ладзіць, штукуе.

Цяпер мой швагра на будоўлі працуе як цесьляр. Яго запрасілі ставіць дом. На два паверхі, з гзымсам, з камінкам... Гаспадары ведалі, каму даверыць гэтую працу. Анатоль мае фах у руках.

Тэма

Абслуга (Обслуживание)

Па-беларуску кажуць так

Насельніцтву прапануюцца новыя віды паслугаў.
Паслуга — гэта дапамога, дзеянне, якое прыносіць карысць іншаму.
Распарадчык пасуліў нам свае паслугі.
Вырашыць побытавыя праблемы вам дапаможа бюро паслугаў.
Яму падпарадкаваная ўся абслуга.

Я ўвесь час слугаваў вам, а цяпер вы мне паслугуйце.
Нам паслугуе кампутар.

Населению предлагаются новые виды услуг.
Услуга — это помощь, действие, которое приносит пользу другому.
Распорядитель предложил нам свои услуги.
Решить бытовые проблемы нам поможет бюро услуг.
В его распоряжении весь обслуживающий персонал.
Я все время ухаживал за вами, а теперь вы за мной поухаживайте.
Нам служит компьютер.

Мы пераяжджаем на новую квартиру. Рэчаў поўна, і нам трэба заказаваць машыну ў транспартным агенцтве. Яны дапамогуць нам усё перавезьці.

— Добры дзень!
— Добры дзень! Чым я магу вам дапамагчы?
— Я хацеў бы аформіць заказ.
— Якую работу вам трэба выканаць?
— Замяніць у кватэры сантэхабсталяваньне, шкло ды лінолеум.
— Добра. Калі ласка, вазьміце каталёг і выберыце, што вам больш падыходзіць.

— Ці можна было б пачысьціць гэты дыван да заўтра?
— Разгарніце, калі ласка. Не, дываны з малюнкамі шоўкаграфіі мы бярэм на чышчаньне тэрмінам на тыдзень.

— Ці пафарбуеце гэты каўнер у руды колер?

— Не, пакуль што мы фарбуем рэчы толькі з натуральнага футра. Але тут недалёка, на вуліцы Браніслава Тарашкевіча, ёсць адна фарбавальня. Падыйдзіце да іх, яны выконваюць такія работы. Давайце я вам пакажу, як туды патрапіць.

У гэтым атэлье добрыя швачкі. Яны ня толькі спрытныя майстрыхі, але й ветлівыя, і ўважлівыя да сваіх заказчыкаў:

— Ці падабаецца вам карункавая аздоба?

— Дзіва што! Якраз уходзіць сюды.

— А па сак?

— Усё па модзе!

— Зрабіце паслугу. Мне патрэбны ліштвы.

— Глядзіце, ці гэтакі ўзор Вам даспадобы?

— Не, я б хацеў сустрэцца з мастаком і прапанаваць яму сваё.

— Калі ласка. Падыйміцеся на другі паверх, першыя дзверы направа. Запытайцеся Тодара.

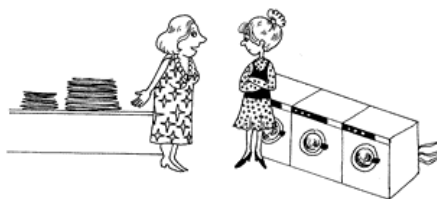
— Дзякуй.

— Касцюм мне падабаецца, а вось як ён будзе насіцца?

— Не турбуйцеся, тканіна не камечыцца.

— А як гэтыя швы?..

— Ну што вы! З гэтымі дэкаратыўнымі швамі касцюм выглядае вельмі эфэктна і якраз падкрэслівае вашу індывідуальнасць.

Мыць бялізну мне зручна ў пральні самаабслугі. Я хутка магу ўсё чыста памыць, накрухмаліць, папрасаваць.

— Я б хацеў пастрыгчыся і пагаліцца.

— Як вас пастрыгчы?

— Ззаду коратка, а сьпераду ня вельмі.

— Вушы адкрытыя?

— Так.

— Скроні прамыя ці касыя?

— Хай будуць прамыя.

— Вы жывяце ў гатэлі з усімі бытавымі выгодамі?

— Так. Тэлевізар, лядоўня, ванна, душ. Ёсць цырульня і нават лазня.

— Але ж усё гэта, пэўна, дорага каштуе?

— Ведама, затое з абслугой няма аніякіх праблемаў — усё прыязна, хутка і зычліва.

Не магу зачыніць дзьверы — паламалася клямка. Але ці дам рады паправіць? Я ж не сталяр і не цясьляр. Гукну майстроў, каб абладзілі хату. Дармо што старая. Хай фарніркай наложачь, палітурай пацягнуць. Як сусед мой зрабіў, — загаварыла хата!

Мне трэба добра выглядаць. Яшчэ мне патрэбны дробныя грошы, грошы для рэшты і... настрой для кліента.

Я кельнэр. Да мяне зьвяртаюцца з усіх бакоў. З кожным я размаўляю, з кожным мушу ўсталяваць кантакт. Ну, але мае кліенты задаволеныя.

Практыкуйцеся

1. Адкажыце на пытаньні.

Якімі жыльлёвымі паслугамі вы карыстаецеся?

Ці даводзілася вам выконваць цясьлярскую, тынкавальную работу?

Ці ёсьць для вас складаным пытаньнем рамонт кватэры?

Ці давалі абвестку ў бюро паслугаў? Пра што?

Ад каго мелі сяброўскую дапамогу на будаўніцтве лецішча?

Як вы разумееце значэньні слова «абслуга»?

Ці ахвотна вы дапамагаеце іншым?

Ці ведаеце, адкуль узятых словы: «Усё, што хочаце, каб рабілі вам людзі, тое і вы рабіце ім»?

Ці згодныя з тым, што гэта ёсьць «залатое правіла» маральнасьці?

2. Ці вы наведваеце фізкультурна-аздараўленчыя цэнтры? Раскажыце, што там ёсьць, якімі паслугамі вы карыстаецеся.

Каля нашага дому ёсьць фізкультурна-аздараўленчы цэнтар. Някелская там абслуга. У іх і басэйн, і лазьня з парылняй, і шэйпінг, і розныя спартыўныя сэкцыі. Кожны там можа знайсці занятак да густу. Прыкладам, сёння пасяла лазьні з сухой парай я з гадзіну яшчэ паплаваў у басэйне, потым адпачыў з камфортам.

А мая Лёдзя ходзіць туды на шэйпінг. Гэта такія скокі пад музыку дзеля добрай фігуры. І здаецца мне, постаць цяпер у маёй Лёдзі ня горшая, чым у фотамадэлі. Калі ідзём разам зь ёю па вуліцы, на яе зьвяртаюць увагу. Не скажу, што гэта мне непрыемна.

Нашыя дзеці гуляюць там у тэніс. Хто ведае, можа зь іх выйдуць якія чэмпіёны. А ня будзе зь іх чэмпіёнаў, такой бяды, усё адно варта займацца спортам.

Наагул, мне ў гэтым фізкультурна-аздараўленчым ўсё падабаецца: і відэасалён, і іхняя камінная заля, а больш за ўсё — іхны сяброўскі стыль.

3. Што будзеце рабіць?

Сапсавалася пральная машына.

1. Патэлефаную ў рамонтнае атэльэ.
2. Паспрабую адладзіць сам.
3. Мне надакучала рамантаваць, адважуся купіць новую.
4. Па гарантыі вярну назад у краму.
5. Буду мыць бялізну рукамі.

Даўно пара рабіць рамонт кватэры.

1. Ніколі не бяруся за справу, якая мне не па сіле.
2. Дамоўлюся з рамонтнікамі ЖЭСу.
3. Пашукаю майстроў, пагляджу абвесткі ў газэтах.
4. Буду толькі тынкаваць столь і сьцены.
5. Зраблю ўсё самастойна: пабялю, паклею, памалюю. Лепш за мяне аніхто ня зробіць.

Ваша лецішча ўбаку ад транспарту.

1. Буду хадзіць пехатою ці езьдзіць на ровары.
2. Пераеду жыць у вёску.
3. Куплю легкавушку.
4. Буду шукаць, хто падвязе.
5. Хоцькі-няхоцькі, давядзецца прадаць.

Ясь распавядае

У мяне зноў ёсьць нагода выправіцца ў падарожжы. Прыяжджаюць мае даўнія сябры з Балтыі. Ну, а госьці ёсьць госьці — іх трэба забаўляць. Гасьцяваць будуць ўсяго толькі тры дні. Таму я загадзя пляную, як скарыстаць час. Больш за ўсё верагодна, што паедзем па гістарычных мясьцінах. Зьбіраюся прапанаваць ім паездку ў Мірскі замак, Наваградак і Нясьвіж, бо яны там яшчэ не былі.

У якія дні й куды можна паехаць? Пра гэта я папытаюся ў экскурсійным бюро. Зраньня мы зь Янінай і прыйшлі сюды.

— Добры дзень!

— Добры дзень! Праходзьце, сядайце! Што мы можам вам прапанаваць?

— Мяне цікавіць Беларускае гістарычнае кола.

— Калі ласка. У нас ёсьць экскурсіі ў Мірскі замак, Заслаўе, Наваградак, Нясьвіж, Вязынку, Радашкавічы, Гальшаны, Хатынь і Курган Славы, Малы Трасьцянец. Прапануюцца таксама экскурсіі ў Тураў, Крэва, Гародню, Полацак, Брэсцкую крэпасць і Белую вежу.

— Заўтра я сустрэкаю гасьцей. Што ў вас ёсьцека на сераду?

— На сераду... Зараз паглядзім... Вось ёсьць экскурсія ў Полацак, паездка аўтобусам, выпраўляемся а 6 гадзіне раніцы. Там мы маем экскурсію з аглядам горада, агляд Сафійскага сабору ды адну гадзіну вольнага часу.

— Шкада, з раньня нам аніак не выпадае.

— Добра, тады ёсьць а другой палове дня экскурсія «Заслаўе, Вязынка і Радашкавічы». Вы пазнаёміцеся са старажытным Заслаўем (X стагодзьдзе), пабачыце «Замэчак», магілу Рагнеды, пабываеце ў Вязынцы, на радзіме Янкі Купалы, агледзіце Радашкавічы.

— Во як! Мы паедзем на гэтую экскурсію. Нам патрэбны тры мейсцы.

— Калі ласка, вась вашы білеты. Аўтобус адпраўляецца ад літаратурнага музэю Янкі Купалы ў сераду а 14 гадзіне.

— Дзякую. І яшчэ хацелася б што-небудзь на пятніцу.

— У пятніцу ў нас «Нясьвіж, Мірскі замак і Наваградак». Тут мы аглядаем Нясьвіскі замак. Потым вы маеце вольны час і можаце прайсьціся па старадаўнім парку, пасядзець на беразе маляўнічага возера, «абняць» знакамты дуб — жывы помнік беларускай гісторыі. Пасьля гэтага мы едзем аглядаць Мірскі замак і заедзем у Наваградак — першую сталіцу Вялікага Княства Літоўскага. Я прапаную вам гэты маршрут.

— Але ці не занадта гэта дорага?

— Заўважце, — у кошт экскурсіі ўваходзіць харчаваньне. Я ўпэўнена, што вы не пашкадуеце.

- Добра. Пэўна ж, паедзем.
- Вось вашыя білеты, чакаем вас у сераду а 14 гадзіне раніцы на плошчы Незалежнасці.
- Шчыра дзякую вам за дапамогу. Да пабачэння.
- Да пабачэння.

Практыкуйцеся

4. Адкажыце на пытанні.

Хто прыяжджае да Яся?
Ці шмат часу маюць Ясевы госьці?
Як яны будуць бавіць час на Беларусі?
Што ім мае прапанаваць Ясь і чаму?
Ясь выбірае маршруты па праспэктах ці каталёгах?
На якія маршруты скіроўваюць сваіх турыстаў у экскурсійным бюро?
Якія экскурсіі прапанавалі Ясю?
Ясь згадзіўся з усімі прапановамі? Чаму?
Што зацікавіла Яся?
Чым адметная экскурсія ў Полацак?
Чым адметная экскурсія «Заслаўе, Вязынка і Радашкавічы»?
Чым адметная экскурсія «Нясвіж, Мірскі замак і Наваградак»?
Адкуль адпраўляецца аўтобус на экскурсію ў Вязынку?
Чаму Ясь удакладніў кошт пуцёўкі?
Якія з маршрутаў зацікавілі вас? Чаму?
Якія яшчэ беларускія гістарычныя маршруты вы ведаеце?
У якіх яшчэ беларускіх гістарычных месцах вы былі?
На якую экскурсію вы паедзеце неўзабаве?

5. Дайце правільны адказ, хто што робіць.

1. цырульнік	1. будуе дамы з цэглы
2. гадзіншчык	2. шые абутак: чаравікі, боты, пантофлі
3. кравец	3. тынкуе столь і сыцены
4. шавец	4. ладзіць аўта
5. муляр	5. ладзіць электронныя і механічныя гадзіннікі
6. тынкоўшчык	6. гатуе розныя смачныя стравы
7. цясьляр	7. шые вопратку, сукенкі, кашулі, камізэлькі
8. кухар	8. праводзіць электрыку
9. касмэтоляг	9. дапамагае людзям быць прыгожымі
10. аўтамэханік	10. стрыжэ валасы ды голіць бароды
11. электрык	11. робіць вокны й дзверы

6. Раскажыце пра свой паход у рэстаран, як вас абслугоўвалі, ці спадабалася вам.

Прыехаўшы з адпачынку, мы адразу мусілі парупіцца пра харчаваньне. Ведама ж, лядоўня парожняя! А тут якраз госьць надарыўся.

Мы запрасілі яго да «Мядзведзя». Гэта рэстаран зь беларускай кухняй. І абслуга тут як мае быць.

Да нас зараз жа падышла кельнэрка.

— Ці гэтыя мейсцы вольныя?

— Так! Сядайце, калі ласка.

Мы заказалі страваў, якіх яна нам нараіла.

— Вось ваш заказ. Смачнай вячэры! Сыці, Божа! Ежце, госьцейкі, бярыце й мачайце, а на лепшае выбачайце.

— Дзякуй!

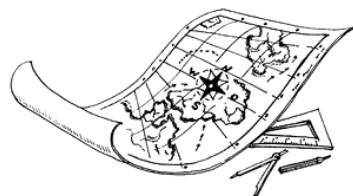
Дагэтуль наш госьць зь беларускай кухні каштаваў толькі дранікі. А тут — гэткі выбар! Ды яшчэ й афіцыянтка не пакідае нас без увагі.

— Досьць утульны куток, ці няпраўда?

— Дык гэта ж найлепшы рэстаран ў горадзе!

7. Раскажыце, як вы замаўлялі пуцёўку ў экскурсійным ці турысцкім бюро.

8. Перакладзіце ў беларускую мову.

Сегодня у меня выходной день, и я занимаюсь хозяйственными делами. Пересмотрел нашу обувь — надо кое-что починить. Нужны новые подметки, набойки. В ботинках нужно укрепить каблук и еще придется поменять молнию. Вот эти кожаные туфли поначалу были как раз, а теперь что-то мешает. Не пойму, откуда здесь взялся гвоздь?

В общем, собираюсь в мастерскую. Ремонт обуви рядом. Мастера у нас неплохие, хорошо выполняют свою работу. Всегда посоветуют, подскажут, как лучше сделать ремонт. Услуги обувщиков стоят недешево, зато на качество работ жаловаться не приходилось.

Пойду, пока есть время, через полчаса мастерская закрывается.

Кароткія і простыя размовы (чытайце ўголос)

— На чым павязём мэблю?

— Ёсьць жа транспартныя паслугі.

— А ты ўжо заплаціла за даставу?

— Яшчэ не. Зараз пойдзем.

— На чым мы повезём мебель?

— Воспользуемся их транспортными услугами.

— А ты уже заплатила за доставку?

— Ещё нет. Сейчас пойдём.

— Нам трэба знайсці няньку для свайго малога.

— Ня ведаеш, што рабіць? Вазьмі рэкламны дадатак і прагледзь абвесткі. Будзь пэўны, што-небудзь ды знойдзеш.

— Нам надо найти няню для своего малыша.

— Не знаешь, что делать? Возьми рекламное приложение и просмотри объявления. Будь уверен, что-нибудь да найдёшь.

<p>— Я б хацела гэткае ўчасаньне, як на мадэлі.</p> <p>— Калі ласка, зробім так, як хочаце. У нас жаданьне кліента — гэта закон.</p>	<p>— Я бы хотела такую прическу, как на модели.</p> <p>— Пожалуйста, сделаем, как хотите. У нас желание клиента — это закон.</p>
<p>— Менавіта што не задавальвае жыхельцоў вашага дома?</p> <p>— Цясьлярна-сталярныя, тынкавальна-малярныя і дахавыя работы.</p>	<p>— Что именно не удовлетворяет жильцов вашего дома?</p> <p>— Плотниcko-столярные, штукатурно-малярные и кровельные работы.</p>
<p>— Паслухай, якая абвестка: «За 10 кілямэтраў ад гораду прадаецца катэдж з усімі бытавымі выгодамі».</p> <p>— Цікава, колькі ж ён будзе каштаваць?</p> <p>— Блізка ад гораду, усе выгоды. Пэўна ж, цана будзе не малая.</p> <p>— Што там доўга разважаць, давай патэлефануем.</p>	<p>— Послушай, какое объявление: «В 10 километрах от города продается коттедж со всеми удобствами».</p> <p>— Интересно, сколько же он будет стоить?</p> <p>— Близко от города, все удобства. Конечно, цена будет немалая.</p> <p>— Что там долго гадать, давай позвоним.</p>
<p>— Дзе ж так доўга забаўляўся?</p> <p>— Хадзіў у турысцкае бюро, узяў пуцёўку ў Гішпанію.</p> <p>— У Гішпанію? І колькі ж ты гахнуў?</p> <p>— Увесь гаман спустошыў.</p> <p>— А ці не лепш падарожнічаць саматугам? Гэта выходзіць таньней.</p> <p>— Не. Для мяне добрае тое падарожжа, дзе выгода й бясьпека.</p>	<p>— Где так долго пропадал?</p> <p>— Ходил в туристическое бюро, взял путёвку в Испанию.</p> <p>— В Испанию? И сколько же ты всадил?</p> <p>— Все деньги с кошельком.</p> <p>— А не лучше ли путешествовать дикарём? Это получается дешевле.</p> <p>— Нет. Для меня хорошее то путешествие, где комфорт и безопасность.</p>

Майстры слова гавораць

Гравюры Скарыны! Ён выказаў іх
На спракавечным дрэве гісторыі
Свайго народу,
Хоць мог бы падабраць
І больш падатлівы
І больш удзячны матэрыял.
І выказаў ён іх не штыхелем-разцом,
А промнем сонца, промнем сваёй веры
І любові да народу.
Таму штрэх кожны быў такі глыбокі,
Што ні агонь, ні забыццё, ні ворагі, ні час
Гравюраў гэтых знішчыць не змагілі.
І сёньня нейкая чароўная жыве ў іх сіла,
Якая сьляпым вяртае зрок,
Глухім — іх слых, няпомнячым — іх памяць,
А без'зыкім — мову.

(Максім Танк)